

Posudek oponenta diplomové práce

Autor práce: BcA. Kateřina Doležalová

Název bakalářské práce: Komplexní restaurování fotoalba ze sbírky ÚDU AV ČR

V praktické části diplomové práce se autorka zabývá komplexním restaurováním fotografického alba a fotografiemi vizitkového formátu, které byly již před zadáním práce při prvotní evidenci sbírky z alba vyjmuty a uloženy zvlášť. Autorka tedy kromě restaurování alba a fotografií řeší i dilema navrácení vizitek zpět do alba či jejich separátní uložení. Po zvážení kladů a záporů obou variant a konzultací s odborníky volí opětovné zařazení fotografií do alba.

Práce je přehledně členěna a má náležitosti restaurátorské dokumentace. Obsahuje úvod, popis objektu, popis poškození, restaurátorský průzkum, návrh na restaurování a jeho postup, seznam použitých materiálů, podmínky a způsob uložení. Nechybí ani seznam použité literatury, grafická příloha a fotografická dokumentace. Popis jednotlivých fotografií a jejich fyzický stav je názorně zpracován formou katalogu s fotodokumentací přední a zadní strany každé vizitky ve stavu před restaurováním. Chybí zde pouze vysvětlivky použitých zkratk „F“ a „P“. Označení „líc“ a „rub“ bych nahradila odbornějšími termíny. V typologickém popisu alba postrádám jeho stručnou umělecko-historickou charakteristiku a přibližnou dobu vzniku. V podrobném popisu typologie vazby autorka opomíjí vysvětlení konstrukce bloku, tedy jakým způsobem jsou k sobě spojena jednotlivá folia. Až v následující kapitole (Popis stavu poškození fotoalba) se dovídáme o existenci blíže neurčených usňových proužků (*„Všechna folia rozklíčena na jednotlivé listy a odděleny od usňových proužků a vazby alba“*). Pro lepší představivost bych práci doplnila i o grafické schéma vazby bloku. Grafická příloha obsahuje však pouze nákres stavby folia složeného z jednotlivých listů papíru a systém jejich slepení k sobě. Zde bych volila názornější a přesnější způsob grafického znázornění.

V restaurátorském průzkumu jsou popsány použité metody průzkumu, který byl zaměřen na zjištění stupně degradace, znečištění, mikrobiologického napadení a identifikaci použité fotografické techniky. Součástí jsou i externě zadávané analýzy a jejich vyhodnocení. Proč autorka považuje měření pH a mikrobiologické stěry za destruktivní metody?

Dle popsaného postupu bylo restaurování fotografického alba i albuminových fotografií prováděno citlivým a jemným způsobem. Autorka by však v některých případech mohla více specifikovat zvolený postup, např. jak probíhalo mokré čištění druhotných papírových podložek (kartonů) fotografií. Vhodné by bylo i odůvodnění, proč zvolila celoplošné nalepení objevené fotografie na novou podložku ze zkaširovaného archivního papíru. Uvažovala i o možnosti adjustace

Oponentní posudek diplomové práce Kateřiny Doležalové
„Vizitky ze sbírky Ústavu dějin umění Akademie věd ČR v Praze“

Téma diplomové práce – zpracování vybraných fotografických vizitek sbírky ÚDU – je blízce provázáno s odborným zaměřením diplomantky. Z vysoké kvality těch částí práce, které se zabývají historií fotografie či jejími technologickými aspekty je zřejmé, že téma bylo zvoleno šťastně. To ovšem neplatí o názvu práce. V titulu (který na rozdíl od samotného textu práce nemá předpokládat orientaci v problematice) by bylo v každém případě výrazně vhodnější použít termínu „fotografické vizitky“ namísto obecného a tudíž značně zavádějícího „vizitky“.

S tímto slovem souvisí i jeden problém jazykový: diplomantka na mnoha místech křečovitě překládá francouzský výraz pro vizitku „carte de visite“ jako „karta k návštěvě“. Francouzskou předložku „de“ však překládáme do češtiny genitivem či jako adjektivum – zde by tedy takový překlad zněl „návštěvní karta“. Méně kostrbatý a přesný by ovšem byl překlad český slovem „navštívenka“, které se však v práci ani jednou nevyskytuje.

V úvodní stati přiblížila diplomantka osobnost Zdeňka Wirtha, jehož pozůstalost hraje v rámci fotografické sbírky ÚDU klíčovou roli. O Wirthovi je pojednáno komplexně, chybí nicméně některé zásadnější údaje (mj. zmínka o Wirthově členství ve vídeňské c. a k. Ústřední komisi).

K následujícím kapitolám, zabývajícím se historií místopisné fotografie, vývoji fotografické techniky carte de visite a jejím technologickým aspektům, významnějším fotografickým ateliérů, které se tvorbou vizitek zabývaly, lze stěží mít zásadnější připomínky. Navazující obsáhlý katalog je sestaven důsledně a odborně.

Výrazně větší péče měla ovšem být věnována jazyku a stylu celého textu – nesporně kvalitní práci do jisté míry devalvují poměrně často se vyskytující nepřilíš obratné větné konstrukce či pravopisné prohřešky. Znepokojuje je míra chyb a nepřesností v poznámkovém aparátu (např. stať Antonína Dufka „Fotografie ve věku vizitkomanie a živých obrazů.“ se nenachází ve čtvrtém díle akademických „Dějin českého výtvarného umění“, jak uvádí diplomantka (navíc s chybným uvedením strany), nýbrž ve třetím.

Zmíněné nedostatky však nemění mnoho na faktu, že jde o práci kvalitní a přínosnou. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnocení stupněm *velmi dobře* - .

Petr Horák